

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра економіки і бізнесу

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ СФЕРИ ПОСЛУГ»

(<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2949>)

Викладач (і) к.е.н., доц. Лисак Оксана Іванівна

<http://www.tsatu.edu.ua/et/people/lysak-oksana-ivanivna/>

Кількість кредитів

4

Загальна кількість годин

120

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Сфера послуг у сучасній економіці посідає ключове місце, впливаючи на формування ВВП, зайнятість населення та розвиток суспільства в цілому. Для здобувачів спеціальності «Підприємництво та торгівля» вивчення цієї дисципліни є надзвичайно актуальним, оскільки сектор постійно адаптується до змін ринкових умов, впроваджує інновації та нові бізнес-моделі, що відкриває безліч можливостей для підприємців. У підприємницькій діяльності дедалі більше уваги приділяється інтеграції послуг у процеси торгівлі, зокрема логістику, сервісне обслуговування, рекламу та післяпродажну підтримку. Для успішного створення та розвитку бізнесу в сфері послуг потрібно розуміти особливості організації, фінансового планування, маркетингу та управління якістю. Роботодавці шукають спеціалістів, які здатні ефективно працювати у сфері послуг, застосовувати сучасні методи організації бізнесу та адаптуватися до викликів цифрової економіки.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів системного розуміння економічних основ і організаційних механізмів функціонування підприємств у сфері послуг, розвиток навичок аналізу та управління діяльністю в цій галузі для забезпечення її ефективності та конкурентоспроможності.

Завданням дисципліни є формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок з організації та управління економічними процесами у

сфері послуг, планування діяльності підприємств, забезпечення їх ефективності та конкурентоспроможності.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	Результати навчання (РН)
076 «Підприємництво, та торгівля»	ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності. СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур. СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі. СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур. СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких і торговельних структур. СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.	РН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності. РН 11. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва і торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці. РН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур. РН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці. РН 17. Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів. РН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків. РН 24. Демонструвати вміння обґрунтовувати вибір способів застосування сучасних бізнес-технологій з урахуванням умов ведення бізнесу.

Орієнтовний перелік тем лекцій

- Тема 1. Сутність та особливості сфери послуг у ринковій економіці
- Тема 2. Основи ціноутворення у сфері послуг
- Тема 3. Організація та управління витратами у підприємствах сфери послуг
- Тема 4. Економічна ефективність діяльності підприємств сфери послуг
- Тема 5. Інновації та їх значення у розвитку сфери послуг
- Тема 6. Організаційно-правові форми підприємств у сфері послуг
- Тема 7. Особливості маркетингу та стратегічного планування у сфері послуг
- Тема 8. Управління якістю надання послуг
- Тема 9. Персонал у сфері послуг: підбір, навчання та мотивація
- Тема 10. Організація взаємодії з клієнтами у сфері послуг (CRM-системи)
- Тема 11. Цифровізація та сучасні технології в організації сфери послуг

Орієнтовний перелік тем практичних занять

- 1. Сутність та особливості сфери послуг у ринковій економіці
- 2. Основи ціноутворення у сфері послуг
- 3. Організація та управління витратами у підприємствах сфери послуг
- 4. Економічна ефективність діяльності підприємств сфери послуг
- 5. Інновації та їх значення у розвитку сфери послуг
- 6. Організаційно-правові форми підприємств у сфері послуг
- 7. Особливості маркетингу та стратегічного планування у сфері послуг
- 8. Управління якістю надання послуг
- 9. Персонал у сфері послуг: підбір, навчання та мотивація
- 10. Організація взаємодії з клієнтами у сфері послуг (CRM-системи)
- 11. Цифровізація та сучасні технології в організації сфери послуг

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики:

виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Басюк Т.П., Керанчук Т.Л. Економіка готельно-ресторанного бізнесу: навч. посіб. Київ: НУХТ, 2018. 282 с.
2. Власова, Н.С. Краснокутська, О.А. Круглова, Мілаш І.В. Економіка ресторанного господарства: навч. посіб. Харків: Світ Книг, 2015. 389 с.
3. Іванова Л. О. Маркетинг послуг : навчальний посібник / Л. О. Іванова, Б. Б. Семак, О. М. Вовчанська. – Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. 508 с.
4. Мальська М. П. Готельний, ресторанний та туристичний бізнес: теорія та практика : навч. посіб. / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. – [4-ге вид. перероб. та доп.]. – Київ : ЦУЛ, 2018. 472 с.
5. Угоднікова О. І. Організація сервісної діяльності : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання зі спеціальності 073 – Менеджмент / О. І. Угоднікова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 90 с.

Гарант освітньої програми

Лариса БОЛТЯНСЬКА